

SVEČANA PODELITEV NAJVIŠJIH PRIZNANJ PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE ZA LETO 2021

Medvode, 4. december 2021

PREDSTAVITEV PZS

Planinska zveza Slovenije je ena največjih in najbolj množičnih nevladnih, prostovoljskih organizacij v Republiki Sloveniji. Je organizacija s tradicijo, saj je naslednica Slovenskega planinskega društva, ki je bilo ustanovljeno 27. 2. 1893. Predsednik PZS je Jože Rovanič.

PZS je prostovoljna zveza društev. Njena glavna dejavnost je povezovanje društev in zagotavljanje pogojev za planinstvo v Sloveniji ter mednarodnem prostoru. Goji slovensko planinstvo izročilo, izvaja prostovoljsko delo in deluje kot del civilne družbe, v javnem interesu in kot nacionalna panožna zveza s področja planinstva. Poslanstvo Planinske zveze Slovenije in celotne planinske organizacije je: Planinstvo kot način življenja. Častni kodeks slovenskih planincev je vrednota, ki jo spoštuje in uresničuje planinska organizacija. Načela delovanja planinske organizacije so: celovito planinstvo in njegova promocija, usmerjenost k društvom, usposabljanje obiskovalcev gora za varnejše gibanje v gorah, varovanje gorske narave, strokovnost in sodelovanje, preglednost delovanja in vključevanje javnosti v sprejemanje odločitev.

PZS združuje 291 društev (planinskih društev, klubov, postaj GRS) z 58.311 članov posameznikov (podatek je za leto 2020), tako članov A, B, članov B1 (starejših od 65 let), članov S + Š (srednješolci in študentje) ter mladih članov P + O (predšolski in osnovnošolski otroci). Glede na število prebivalcev Republike Slovenije to pomeni okrog 2,8 odstotka vsega prebivalstva. Od vseh članov PZS je več kot 17.500 mladih planincev, od predšolskih otrok do starosti 26 let.

Planinska društva upravljajo 179 planinskih koč, zavetišč in bivakov s skoraj 7400 ležišči in več kot 10.000 sedišči. Slovenske gore letno obišče okoli 1,7 milijona obiskovalcev, ki jim je na voljo mreža več kot 2.000 planinskih poti v skupni dolžini več kot 10.000 kilometrov po vsej Sloveniji. Za planinske poti po vsej Sloveniji skrbijo za to usposobljeni markacisti znotraj 195 planinskih društev, v letu 2020 je bilo 820 registriranih markacistov PZS. Planinska društva vzdržujejo tudi 64 planinskih veznih poti - obhodnic. Med njimi je najstarejša planinska vezna pot v Sloveniji in ena najstarejših tovrstnih poti na svetu: **Slovenska planinska pot**, ki je bila ustanovljena leta 1953. Leta 2007 je bil sprejet Zakon o planinskih poteh. Od leta 2021 imamo status nevladne organizacije v javnem interesu na področju turizma.

V okviru Planinske založbe izdaja PZS planinske zemljevide in vodnike, ki pokrivajo ves gorski svet Slovenije, ter strokovno in leposlovno literaturo. Planinski vestnik, revija PZS – revija za ljubitelje gora, je najstarejša še izhajajoča revija na Slovenskem; prvič je izšla že leta 1895.

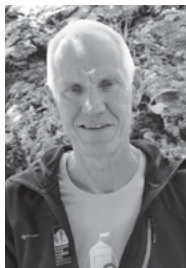
DRAGE PLANINKE, SPOŠTOVANI PLANINCI, PREJEMNIKI NAJVIŠJIH PRIZNANJ PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE.

Zgodaj sva vstala, v Posočju obetajo lep sončen dan. Ob Idrijci prvi sončni žarki prodrejo skozi meglo, v Livku si oprtava nahrbtnika. Na Matajurju nizko novembrsko sonce prijetno greje v zavetju kapelice, v daljavi se blešči morje, le nekateri najvišji vrhovi Tolminskih gora so še zaviti v oblake. V daljavi Dolomiti, posuti s prvim snegom. Čudovit jesenski dan, težko bi si želela lepšega. Pa vendar, bova naslednji teden lahko šla v gore? Pravijo, da nas spet čaka lockdown. Kako grdo se je ta angleška beseda ugneznila v naš vsakdan. Čudno leto je za nami, počasi se navajamo živeti z nevarnostjo covidne bolezni, morda še bolj kot običajno nas vleče v gore, saj se v njihovem nedrju počutimo varne. Zdi se, da v gorah še nikoli ni bilo toliko ljudi, mnogi se vanje najbrž podajajo prvič. Za te nas upravičeno skrbi, lahko le upamo, da so v družbi izkušenejših. Potrudili smo se in v pisani besedi in videofilmih na domači strani PZS predstavili osnove varnega gibanja v gorah. Preventivna dejavnost je naša moralna odgovornost in z njo želimo doseči čim širši krog obiskovalcev gora. Povečan obisk gora je za PZS tudi priložnost za pridobitev novih članov, ki jo velja izkoristiti.

Članstvo je v zadnjih letih spodbudno raslo, leta 2019 nas je bilo že več kot 60 tisoč. Žal je društveno življenje z začetkom pandemije zastalo, izgubili smo kar 16 odstotkov članstva, in kar je najhuje, največji padec beležimo pri deležu mladih, kajti planinske skupine v šolah so morale prekiniti delo. To bo težko nadomestiti.

Toda vse le ni tako črno. Na področju tekmovalnih športov smo več kot uspešni, kar dokazujejo rezultati tako športnih plezalcev kot alpinistov, naj omenim samo zlato olimpijsko medaljo v kombinaciji športnega plezanja v Tokiu Janje Garnbret in preplezano smer Slovenska direktna v severo-zahodni steni gore Tsoboje v Himalaji Luke Stražarja in Nejca Marčiča. Kot vse kaže, se obeta tudi skorajšnja gradnja plezalnih centrov v Kopru in Ljubljani, načrtovani pa so tudi še v nekaterih drugih mestih. To je nujen pogoj, če želimo ostati ena izmed vodilnih držav v športnem plezanju. Tudi preopremljanje naravnih plezališč v okviru projekta OSP (Opremimo slovenska plezališča) spodbudno napreduje.

V zadnji letih smo v požarih izgubili tri koče, pa tudi številne preostale so v nezavidljivem stanju, potrebne vsaj energetske in okoljske sanacije. Nekatere bi bilo najbolj racionalno kar podreti in zgraditi nove, česar pa v večini primerov društva ne zmorejo. Pa vendar, Okrešelj je pod streho in bo v naslednji sezoni najbrž že sprejel prve goste, temelji za Mozirsko kočo so postavljeni, na Uskovnici že raste nova koča, le Korošica bo morala še malo počakati. Društva so se tudi dobro odzvala na razpis za energetske in

okoljsko sanacijo koč Ministrstva za gospodarski razvoj in tehnologijo in pridobila znatna sredstva, kar bo omogočilo pomembne prenove.

Tudi planinskim potem se obetajo boljši časi, s spremembo zakona o planinskih poteh bo država vsako leto zagotovila znatna sredstva za urejanje planinskih poti ter za opremo in šolanje markacistov. Za to je bil že skrajni čas, naravne ujme in povečan obisk gora so stvari privedli na rob. Za učinkovito vodenje smo razvili tudi planinski geografski informacijski sistem in sistem za evidentiranje dela markacistov. Bliža se sedemdesetletnica Slovenske planinske poti, nove promocijske table na kočah ob poti so prvi korak k njeni boljši predstavitvi.

V založbi je vsak mesec kaj novega, stika z bralci nismo izgubili, načrti so smeli, pomembna ovira pa so seveda omejeni finančni viri. Posebej spodbuden je napredek v kartografiji, izdajamo nove zemljevide, planincem pa je odslej na voljo tudi maPZS, geografski informacijski sistem, ki prikazuje tako potek vseh naših markiranih planinskih poti kot tudi opise poti in koč. Veliko energije je bilo potrebne tudi za prenovo programov izobraževanja naših strokovnih kadrov: vodnikov, alpinistov, športnih plezalcev, saj nam novi zakon o športu, predvsem pri vodnikih, nikakor ni pisan na kožo. Prenova pa je bila tudi priložnost za posodobitev vsebin, za uvedbo novih didaktičnih metod in za pomladitev kroga inštruktorjev. Verjamem, da smo na dobri poti in da bodo usposabljanja v prihodnjem letu dobro obiskana. Upamo, da kmalu »vremena Kranjcem bodo se zjasnila«, da bomo lahko odložili maske in spet zadihali s polnimi pljuči. Še nikoli prej se najbrž nismo tako močno zavedali potrebe po sprostitvi v naravi, ki je mnogim najboljše zdravilo proti vsakodnevemu stresu. Naša paleta dejavnosti, tako rekoč vse, kar pretirano ne obremenjuje naravnega okolja, je še kako privlačna. Ponujamo športne aktivnosti za vse generacije in vse letne čase in še mnogo tistega za dušo.

Dragi prejemniki najvišjih priznaj, gradimo na temeljih, v katerih je vgrajeno obilo vašega prostovoljnega dela, mnogih smelih načrtov in uspešnih izvedb. Dosegli ste jih skupaj, v številnih uspešnih navezah, v tovariškem vzdušju, ki je pogosto preraslo v trajna prijateljstva. Današnja priznanja naj bodo zahvala za doseženo, prihajajo iz rok tistih, ki cenijo vaše delo. Smo prostovoljci, toda za svoje delo smo bogato nagrajeni – z osebnim zadovoljstvom ob dobro opravljenem delu, pa tudi z vezmi, ki so se ob tem spletle med nami.

Iskrene čestitke in hvala za vse.

Jože Rovani, predsednik PZS

Roman Ponebšek, podpredsednik PZS

Martin Šolar, podpredsednik PZS

Irena Mrak, podpredsednica PZS

ALOJZIJ PRISTAVNIK

Planinsko društvo Ravne na Koroškem

Alojzij Pristavnik je po poklicu geograf in zgodovinar, po duši pa predan gornik. Dolga leta službovanja na OŠ Prežihovega Voranca je pod okriljem PD Ravne na Koroškem vodil planinski krožek in tako mlade generacije navduševal nad lepotami, ki jih je mogoče doživeti le v naravi. Mladim je na planinskih poteh podajal znanje o naravi in kulturni dediščini, o poznavanju planinskih poti, o vremenskih pojavih in nevarnostih, ki pretijo v gorah. Bil je glavni vodnik, ki je šolarje popeljal na Peco, Raduho, Smrekovec, Olševo, Uršljo goro itd.

Lojzek, tako ga kličejo prijatelji, pa ni mladih vodil samo po planinskih poteh, ampak tudi na orientacijska tekmovanja, ki jih organizira PZS, in jih tako učil, kako pomembno je poznavanje zemljevida in kako koristno in dobro je, da se znaš orientirati in znajti v neznanem okolju. Znal je motivirati in navdušiti mlade za raziskovanje. Več let zapored se je v času počitnic s skupino mladih podal onkraj meje na enotedenske raziskovalne tabore, na arheološka izkopavanja – v Svatne nad Šentjakobom v Rožu.

Vseskozi je aktiven pri delovanju PD, kot vodnik, v upravnem odboru društva predvsem pri skrbi za ohranjanje spominov v pisni obliki – urejanje arhiva. Izredno pomemben je njegov zgodovinski oris razvoja PD ob 60-letnici delovanja PD Ravne na Koroškem v zborniku, ki ga je društvo izdalo ob svojem jubileju.

Še vedno lahko prikramamo Lojzkovi trditvi, ki jo je izrekel pred dolgimi leti in pravi takole: »Če seme dobro posejemo, tudi dobro žanjemo.« Za svoje delo je leta 2013 prejel nagrado Občine Ravne na Koroškem.

MARIJA ERLAH

Planinsko društvo Križe

Marija Erlah je dolgoletna članica PD Križe. Kot članica je bila in je še vedno zelo aktivna. Več mandatov je bila blagajničarka društva, zadnje štiri mandate pa sekretarka društva. Po poklicu je računovodkinja in je vedno našla najboljše rešitve za uspešno poslovanje, hkrati pa skrbela za zakonitost poslovanja, še posebej za pravilno in zakonito porabo finančnih sredstev. S tem je doprinesla, da se je društvo uspešno razvijalo, kar danes

pomeni, da ima v lasti dve planinski koči, ki sta urejeni in deležni velikega obiska. To sta Koča na Kriški gori in Zavetišče v Gozdu.

Ves čas je Marija skrbela tudi za članstvo v društvu. Njena zasluga je, da je raslo, saj je s svojim delom s poverjeniki poskrbela, da je bila članarina plačana. Je tudi skrbnica programa Naveza.

Marija aktivno sodeluje tudi v Društvu upokojencev Tržič, saj je dejavnost društva zelo povezana s planinstvom. Za delo je prejela priznanje Društva upokojencev Tržič in priznanje Zveze društev upokojencev.

Z dolgoletnim predanim delom v PD Križe je pomembno prispevala ne samo k razvoju društva, ampak tudi k razvoju planinske dejavnosti v širšem okolju.

VLADIMIR IVAN HLEDE

Planinsko društvo Jesenice

Vladimir Ivan Hlede je že v rani mladosti vzljubil gorski svet, postal član PD Jesenice in pripravnik alpinističnega odseka Jesenice. Postal je alpinist. Opravil je veliko število spoštovanja vrednih vzponov, hkrati pa so mu zaupali vodenje alpinističnega odseka Jesenice. To so opazili tudi gorski reševalci in ga povabili medse. Z veseljem se je odzval in bil zanesljiv in zaupanja vreden član na tečajih, akcijah in pri spremstvih na pohodih. Zaradi vseh teh odlik je v letu 1986 prevzel dolžnosti načelnika Postaje GRS Jesenice, pozneje pa Društva GRS Jesenice in delo opravljal več kot 25 let, ko je društvo predal mlajšim generacijam.

Na pobudo Alpinističnega odseka PD Jesenice je prevzel vodenje planinskega društva, saj kot je vedno dejal: »Začel sem s planinstvom in dolžan sem mu nekaj vrniti.« Predsednik PD ni samo funkcija, napisana na papirju, ampak je mnogo več. PD Jesenice je prisotno na treh osnovnih šolah v okolici, upravljajo štiri planinske koče, eno zavetišče in nekaj bivačkov. Spremljanje dejavnosti vseh odborov v društvu in njegovo vodenje je odgovorno delo.

Vladimir vodi planinsko društvo že štiri mandate in za naslednje leto je napovedal »upokojitev« glede vodenja društva. V društvu pa so prepričani, da bo planinski duh še naprej živel v Vladimirju, kajti ko se enkrat zavežeš planinstvu, goram, planinam, te ne izpustijo kar tako.

DUŠAN BREKIČ

Planinsko društvo Medvode

Dušan Brekič se je v okolico Medvod priselil leta 1974. Kljub odgovornemu poklicnemu delu je našel čas za široko družbeno aktivnost. Veliko dela je opravil v krajevni skupnosti, bil izvoljen za občinskega svetnika v Ob-

čini Medvode, v letih 1981–1985 je bil predsednik izvršnega sveta Občine Ljubljana – Šiška. Sodeloval pa je tudi pri organizaciji Glumaških večerov v Goričanah, z Godbo Medvode je bil ob njihovi 50-letnici delovanja na Triglavu, kjer je imel slavnostni nagovor.

Ob vsem tem delu ni pozabil na planinstvo in na planinsko organizacijo. Najprej je bil član Planinskega društva Ljubljana Matica, v Planinsko društvo Medvode pa je prišel leta 1976. Ker je bil in še vedno je človek dejanj, je s svojim delom poskušal pomagati tudi planincem. Prijatelji planinci so njegovo delo v kraju prepoznali in ga zelo cenili. Zato je več kot 20 let predsedoval PD Medvode. Društvo je prevzel v zelo slabem stanju. Uspel je aktivirati vse dejavnosti, ki jih planinska društva sicer opravljajo. Štiri leta je bil tudi načelnik gospodarskega odseka v društvu, danes je član upravnega odbora in več kot dvajset let je planinski vodnik. Koliko izletov je organiziral, verjetno nihče ne ve, gotovo pa je nekaj – številke so trimestne. Zdaj vodi planinsko sekcijo v Društvu upokojencev Medvode. Dušan je bil dolga leta član organizacijskega odbora priljubljenih veteranskih smučarskih tekem, ki so pod okriljem PD Medvode.

Za zelo obsežno delo na različnih področjih v občini, mu je le-ta leta 2020 podelila plaketo Občine Medvode.

PETER KOLENC

Planinsko društvo Rečica ob Savinji

Peter Kolenc se je v PD včlanil leta 1988 in takoj začel aktivno delovati. Ni bil navdušenec nad zahtevnimi in težkimi gorskimi turami. Organiziral je lažje ture, kjer so bile prisotne cele družine in člani vseh generacij. Tako je na pohod privabil tudi do 80 udeležencev, kar je še vedno rekord v društvu. Zlasti izlet za praznik narcis s pohodom na Golico je bil uspešnica društva v času, ko je društvu tudi predsedoval, to je bilo v letih 1990–2000. V času Petrovega predsedovanja je bilo veliko pozornosti namenjene izobraževanju članov. Izobrazilo se je več vodnikov in markacistov. V vrtcu je na njegovo pobudo začel delovati planinski krožek in tako se je že malčkom približal planinski svet. Leta 1996 so v društvu začeli sodelovati v planinski orientaciji, kjer so sodelovale ekipe osnovnošolcev in tudi starejših članov. Veliko pozornosti se je posvečalo planinskemu krožku na osnovni šoli.

V prelomnem letu 1991 so ob proglasitvi državnosti na njegovo pobudo zakurili kres v Borseki, kar je ostala tradicija vse do danes. V vsem tem času so se v društvu izobrazili tudi prvi varuhi gorske narave. Povezovanje z lovci in druženje na tekmovanjih je povežalo ti dve društvi do današnjih dni. Spoštovanje narave, aktivno preživljanje prostega časa in druženje so skupni imenovalci, pod katerega se lahko podpiše Peter Kolenc.

MARTIN PŠENIČNIK

Planinsko društvo Slovenske Konjice

Martin Pšeničnik je že več kot pet desetletij aktiven član PD Slovenske Konjice. Dolgo je bil vodja markacijskega odseka, kjer še vedno z aktivnim delom in svojo dobro voljo ter ročnimi spretnostmi obnavlja oziroma izdeluje smerne table, ki krasijo poti po Konjiški gori in okolici. Če je potrebno, vedno rad priskoči na pomoč pri markacijskem delu sosednjih društev. Aktivno je sodeloval pri obnovi in markiranju poti XIV. divizije. Sodeloval in prispeval svoj delež je tudi pri postavitvi stolpa na Stolpniku leta 1997.

Skoraj si ne moremo zamisliti kresovanja na Skali, zimskega pohoda na Stolpnik in drugih pohodov v okolici, kjer Martin ne bi sodeloval.

Znanje z veseljem prenaša na mlajše generacije, kolegialnost in dobro voljo pa na vse društvo. Martin je vedno pripravljen pomagati v društvu, pa naj gre za markiranje poti, vodenje pohodov ali kar koli drugega. V vsem tem času je dal pomemben prispevek planinskemu društvu in tudi širši okolici.

JOŽEF DAJNKO

Planinsko društvo Ptuj

Jožef Dajnko je dolgoletni član PD. Kot geodet je veliko pripomogel, da so ptujski planinci spoznali svojo okolico in se znali orientirati v domačem okolju. Poskrbel je za pravilno vrisane poti na zemljevidih, strokovno je sodeloval pri nastajanju Haloške planinske poti, pozneje pa pri nadelavi Slovenjgoriške poti. Tako je ustvaril pot, ki je vsem v ponos.

Poleg ljubezni do pohodništva je bila njegova priljubljena aktivnost v društvu orientacija. Poskrbel je, da so se na šolah ustanavljali orientacijski krožki in prirejala tekmovanja na primarni in sekundarni ravni. Pripravljal je materiale za tekmovanja, bil inštruktor orientacije na izpopolnjevanjih in organizator številnih občinskih, medobčinskih in regijskih tekmovanj. Njegovi varovanci so na teh tekmovanjih dosegali vidne uspehe, tako na pionirski, kot na mladinski in veteranski ravni.

Še vedno je aktiven planinski vodnik. Planinci mu zaupajo, cenijo njegovo preudarnost in odgovorno vedenje ter se zelo radi udeležujejo njegovih izletov. Jožefova zasluga je, da se je veliko število Ptujčanov povzpelo na naš očak Triglav.

Izkazal se je tudi kot predsednik PD Ptuj. V času, ko je bil velik osip med člani, se je znal povezati z mentoricami v vrtcu in OŠ ter privabiti v članstvo otroke iz vrtcev in osnovnih šol. Tako je ohranil številčnost društva, ob tem pa mladim pokazal skrivnosti planinskega sveta. S svojim nesebič-

nim delom in prenosom znanja je Jožef veliko prispeval k prepoznavnosti PD Ptuj tudi zunaj občinskih meja.

IVAN KOSI

Planinsko društvo Maribor Matica

Ivan Kosi, bolj znan po imenu Vanč, je s planinstvom povezan že od rane mladosti. Ivan je planinsko rasel, se izobraževal v planinski šoli, pisal v dnevnik Pionir planinec, fotografiral ... in proti koncu OŠ kot prvi v Mariboru prejel zlati znak Pionir-planinec. Sodeloval je na številnih planinskih taborih, najprej kot udeleženec, pozneje pa kot soorganizator, organizator, vodnik in vodja tabora.

Opravil je vodniške tečaje: mladinski vodnik za letne razmere leta 1978 v Vratih, mladinski vodnik za zimske razmere leta 1980 na Uskovnici in leta 1981 za planinskega inštruktorja. Ivanova planinska rast je bila skoraj popolna.

Danes je Ivan aktiven planinski vodnik kategorij A, B, D in G in planinski inštruktor. Do zdaj je – in bo še – vodil veliko izletov otrok, mladostnikov, odraslih po Sloveniji in tujini.

Leta 2006 je kot šestnajsti predsednik PD Maribor Matica prevzel to dolžnost vodenja društva. Po dveh zelo uspešnih mandatih je predal predsedništvo, ostal je podpredsednik društva in gonilna sila upravnega odbora. Danes je načelnik gospodarskega odseka in kot gospodarstvenik je zaslužen, da koči dobro delujeta. To sta Mariborska koča na Slivniškem Pohorju in Koča na Žavcarjevem vrhu.

Ena od velikih odlik Ivana Kosija je pritegnitev vedno novih sodelavcev, nato umik z vodstvene funkcije, da se lahko baza nadaljevalcev planinstva krepi. Najpomembneje pa je, da se po izteku funkcije ne umakne delu, ampak iskreno pomaga naslednikom.

PETER SUHADOLC

Slovensko planinsko društvo Trst

Peter Suhadolc je že od rane mladosti ljubitelj narave in srčni planinec. Zgodaj je vstopil v društvo, kjer še danes deluje z vso predanostjo. Dolgo je imel v izvršnem odboru funkcijo podpredsednika, trenutno je član nadzornega odbora. Z izrednim organizacijskim čutom, prirojeno natančnostjo in široko razgledanostjo se je posvetil organizacijskemu delu na vseh področjih društvenega delovanja. Natančno je pripravljali in vodil izlete in tedenske pohode po Karnijskih Alpah, Julijcih in Dolomitih. Z Angelom Kermecem sta leta 1983 dala pobudo za ponovno ustanovitev društvenega

alpinističnega odseka in mu postavila temelje, kar je privedlo do prebuje-
nja društvene alpinistične dejavnosti.

S profesionalnim pristopom je oplemenitil tako tekmovanja v orientaciji,
namenjena učencem in dijakom slovenskih šol v Furlaniji Julijski krajini,
kot smučarska tekmovanja.

Peter je veliko let vodil markacijski odsek, poskrbel je za ponovno mar-
kiranje tržaškega in goriškega dela naše Vertikale (»Vertikala« je planin-
ska pot od Glinščice pri Trstu do gore Peči pri Trbižu) in za zapis poti v
zemljevide, pa tudi za trasiranje društvene čezmejne poti, posvečene dr.
Sonji Mašera.

Izletov in drugih aktivnosti, ki jih je pripravljala Peter Suhadolc, so se radi
udeleževali tudi planinci sosednjih slovenskih PD in s tem spoznavali gore
onstran meja. Tudi njegovo sodelovanje z MDO PD Primorske je vedno
obrodilo sadove.

DANICA PADJAN

Planinsko društvo Vrelec Rogaška Slatina

Danica Padjan je članica društva od leta 1973. Vsa leta je aktivno sode-
lovala pri delovanju društva. Je dolgoletna članica upravnega odbora in
vodja sekcije Polžki, ki jo je ustanovila leta 1999, saj je ugotovila, da imajo
starejši planinci pri društvenih pohodih težave z zahtevnostjo in dolžino
pohodov. Ideja o ustanovitvi Polžkov se je izredno dobro prijela in člani
sekcije imajo vsak mesec en pohod, ki je po težavnosti in dolžini primeren
za starejše. Danica je po sekciji Polžki znana po vsej Sloveniji in Hrvaški,
udeleženci pa niso samo iz matičnega društva, ampak iz vse Savinjske do-
line.

S svojo dejavnostjo širi duh planinstva na starejše generacije, kajti zelo
kmalu je spoznala, da je gibanje in druženje za starejše še kako pomembno
za zdravo dolgo življenje.

Leta 2004 je Danica opravila tečaj za varuha gorske narave in v društvu
sodeluje pri pripravi vsakoletnega naravovarstvenega pohoda, v zadnjih
letih sta organizirana celo dva pohoda na leto.

Prehodiła je zelo veliko obhodnic in bila udeleženka več tradicionalnih
pohodov, tako da je prejela več kot 100 različnih značk in priznanj za pre-
hojene poti.

SPOMINSKE PLAKETE

65 LET

MARJAN KREGAR

Planinsko društvo Kamnik

Marjan Kregar se je v PD Kamnik leta 1973 udeležil alpinistične šole, naslednje leto je opravil izpit za mladinskega vodnika, med alpiniste pa je bil sprejet leta 1975. Gorskim reševalcem se je pridružil leta 1976, leta 1982 je postal gorski vodnik. Pravi, da že dolgo ne vodi več posebne statistike vzponov, jih pa še vedno opravi več kot deset na leto.

Marjan ima bogato zgodovino v vrhunskem alpinizmu – bil je eden izmed udeležencev legendarne odprave na Lotse leta 1981, opravil je prvi vzpon po severni steni na Gangapurno, skupaj s Stanetom Belakom, Andrejem Štremfljem in Iztokom Tomazinom preplezal prvenstveno smer v vzhodni steni Daulagirija, pozneje pa jim je uspel prvi zimski vzpon v alpskem slogu na Daulagiri. To je le nekaj utrinkov iz njegove bogate alpinistične kariere.

Kljub obveznostim še vedno ves čas aktivno sodeluje in pomaga Alpinističnemu odseku PD Kamnik, kjer nesebično predaja znanje na tečajnike, pripravnike in alpiniste – kar šestkrat je vodil alpinistično šolo, dvakrat pa je bil načelnik alpinističnega odseka.

Marjan Kregar je eden najbolj izkušenih in tehnično podkovanih alpinistov, ki predaja znanje vsem, ki so tega željni, svoj pečat je pustil tudi kot aktiven inštruktor pri šolanju gorskih vodnikov. Za svoje delo je prejel več priznanj, tako za delo med planinci kot tudi med gorskimi reševalci.

ANICA TAVČAR

Planinsko društvo Cerkno

Anica Tavčar je članica PD Cerkno od leta 1982. Od leta 1994 pa vse do leta 2006 je bila zelo vestna tajnica planinskega društva. Skupaj z družino je bila zelo vključena v izletniško dejavnost. Organizacija in izvedba izletov ni vedno lahko delo. Potrebno je ogromno priprav in usklajevanj, na koncu pa vsak izlet kroji vreme.

Še vedno, kot velika ljubiteljica gora, prehodi neštete, tudi zelo zahtevne planinske poti. Če bi jo želeli opisati v treh besedah, bi rekli, da je čustvena, skromna, goram predana oseba.

Anica je nepogrešljiva pri pripravi vseh prireditev društva in vedno rada priskoči na pomoč pri vseh delovnih akcijah. Zelo aktivno sodeluje pri pripravi in izvedbi zimskega pohoda na Porezen, hkrati pa je ena izmed najbolj prizadevnih prostovoljk pri dežurstvih v Planinski koči na Poreznu.

JANKO KOVAČIČ

Planinsko društvo Poljčane

Janko Kovačič je postal član PD že kot osnovnošolec. Kot mladinec je postal član UO PD Poljčane in leta 1993 prevzel predsedovanje društva, ki ga vodi že 28 let. PD Poljčane je društvo, ki deluje na vasi, ima okoli 500 članov, skupaj s skupinami v vrtcu in šoli. Izredno veliko je doprinesel k vpisovanju novih članov v društvo. Janko ni le navdušen planinec, je tudi odličen organizator, ki se brez zadržkov loteva vseh nalog, od fizičnega dela v markacijskem odseku in postavljanja ograj na rastišču velikonočnice do vodenja izletov v vseh letnih časih in urejanja upravnih zadev. Dva mandata (osem let) je bil tudi predsednik MDO PD Podravja.

Pod njegovim vodstvom letos že tretjič obnavljajo Planinski dom na Boču. Nemalo zaslug ima za to, da je bil leta 2007 temeljito obnovljen stolp na Boču. V času Jankovega predsedovanja je bila zgrajena mala čistilna naprava pri koči, ki se ponaša z nazivom okolju prijazna in družinam prijazna planinska koča. Narejena je bila ferata, urejajo se poti, varuje se velikonočnico itd.

Janko Kovačič je do zdaj izredno veliko doprinesel k razvoju planinstva v krajih pod Bočem. Seveda pa se vsi nadajamo, da bo s svojim delom v planinski organizaciji nadaljeval in še naprej širil planinske ideje.

BOGOMIL POLAVDER

Planinsko društvo Zabukovica

Bogomil Polavder, bolj znan kot Milan Polavder, je aktiven član planinskega društva že od mladih nog. Član upravnega odbora PD je že vrsto let, bil je tudi podpredsednik društva. Zelo je dejaven na področju gorske straže, orientacije in pri organizaciji taborov mladih, kjer je bil vodja vseh taborov, ki jih je organiziralo Planinsko društvo Zabukovica.

Kot planinski vodnik in gorski stražar opravlja delo, ki mu je zaupano. Milan je pobudnik več akcij gorske straže, največkrat pomaga markacistom in tudi drugim, ki njegovo pomoč potrebujejo. S tem je velik vzor mladim. Ima izreden smisel za delo z mladimi in med njimi uživa veliko spoštovanje. Vseskozi si prizadeva za povečevanje članstva in priljubljenost društva. Kot dolgoletni športni delavec se zaveda pomena sodelovanja in pridobi-

vanja podmladka, zato vedno daje poudarek delu z mladimi, tako z osnovnošolci kot z mladinci. Za svoje delo je prejel več priznanj, prav tako za prehojene poti.

SILVA ČULK

Planinsko društvo Zabukovica

Silva Čulk je aktivna članica planinskega društva že od leta 1970, od leta 1978 pa tudi planinska vodnica. Vseskozi aktivno deluje v PD, pripravlja izlete in pohode kot vodnica in organizatorica. Sodeluje tudi pri planinskih taborih, ki so organizirani v okviru društva, in pri strokovnem usposabljanju članstva. Nekaj let je bila tudi blagajničarka društva in članica UO PD Zabukovica.

Silvino delo je vidno zaznamovalo vodniški odsek. Poleg vodenja društvenih planinskih izletov pomaga tudi pri vodenju izletov za starejše nad 65 let (ljubitelji četrtkov) na njihovih planinskih poteh vsak tretji četrtek v mesecu. Kot dolgoletna planinska vodnica se zaveda pomena sodelovanja z mladimi, zelo je vesela, če jim lahko pomaga. Ob njihovih uspehih se z njimi tudi veseli.

Za vodniško delo je prejela priznanji zaslužni vodnik in častni vodnik PZS.

DUŠAN VEDENIK

Planinsko društvo Prebold

Dušan Vedenik je leta 1995 opravil tečaj za markacista. S svojim znanjem in izkušnjami je bil vedno v pomoč pri delovanju planinskega društva, ki ga je v letih od 2003 do 2006 tudi vodil.

Kot dolgoletni aktivni markacist je usmerjal ostale pri nadelavi, obnavljanju in vzdrževanju planinskih poti. K delu je privabil še druge sodelavce in oblikoval ekipo markacistov PD Prebold. S svojimi idejami in predlogi je spodbujal odpiranje novih poti po manj obiskanih delih naše dežele.

K sodelovanju je privabljal cele družine in jih spodbujal pri razvoju tistih vrednot, ki delajo planinca – planinca! Vzgajal je k skromnosti, medsebojnemu spoštovanju, sobivanju in srčni kulturi. Gojil in razvijal je planinsko izročilo in dobre planinske navade in običaje.

Dušan je v dosedanji planinski karieri in prostovoljnemu delu, ki ga še vedno opravlja, dal pomemben prispevek k razvoju planinske dejavnosti ne samo v domačem PD, temveč tudi v širši skupnosti.

JOŽICA PODKRAJNIK

Planinsko društvo Luče

Jožica Podkrajnik se je v PD včlanila kot osnovnošolka in v njem ves čas aktivno deluje. Še kot zelo mlado dekle se je zelo angažirala pri gradnji Koče na Loki pod Raduho, ki se je gradila po požaru v letih 1976–1978. Od tistih časov je članica več odborov domačega društva, dolga leta je bila v upravnem odboru, kasneje v nadzornem odboru, zdaj pa je članica častnega razsodišča. V službi je opravljala delo vzgojiteljice in v okviru svojih delovnih obveznosti je izobraževala tudi mlade planince.

Jožica je ves čas pomagala pri izvedbi izletov, vedno je bila pripravljena pomagati pri delih na koči (pomoč pri čiščenju, zimsko dežurstvo ...). Njena ljubezen do planinstva in kulture se izraža na vseh planinskih obletnicah društva ali koč, kjer kot koordinatorica in ustvarjalka programa ter odlična pevka obogati družabna srečanja.

Za svoje delo je leta 2008 prejela zlato plaketo Občine Luče.

SPOMINSKE PLAKETE

70 LET

PETER ZUPANC

Planinsko društvo Mislinja

Peter Zupanc je od leta 1982 član PD Mislinja. Pred ustanovitvijo tega društva je bil od leta 1972 aktiven član PD Slovenj Gradec in PD Velenje. Od leta 1994 je član UO PD Mislinja. Njegova naloga je skrb za finance društva. Kot blagajnik je delo opravljal vestno in skrbno.

Po opravljenem vodniškem tečaju leta 1996 se je kot planinski vodnik aktivno vključil v vodenje društvenih skupin po slovenskih in tujih gorah. Vedno je tudi pomagal pri načrtovanju in izvedbi pohodov osnovnošolcev. Zadnja leta je prevzel organizacijo in vodenje izletov, ki jih vsak prvi torek v mesecu pripravlja za člane Društva upokojencev Mislinja.

Petrova zasluga je povezovanje PD Mislinja z drugimi planinskimi društvi v Šaleški regiji. Predvsem odmevna je vsakoletna akcija Varno v gore. Njegovo delo so prepoznali tudi vodniki v drugih društvih na Koroškem in ga izvolili za vodjo odbora vodnikov pri MDO PD Koroške. Med drugim je bil pobudnik več društvenih akcij ali pa je v njih samo sodeloval. Ves čas delovanja v društvu se je Peter trudil, da bi za planinstvo navdušil sokrajane, s čimer bi planinsko društvo številčno raslo.

IVAN HARTMAN

Planinsko društvo Slovenj Gradec

Ivan Hartman ali Vanč, kot ga kličejo prijatelji in večina koroških planincev, je dolgoletni član PD Slovenj Gradec in planinski vodnik od leta 1988. Ves čas aktivno deluje v društvu in je član UO PD. Od leta 1990 pa vse do leta 2002 je bil načelnik vodniškega odseka v društvu. Prav pod njegovim vodstvom je vodniški odsek na novo zaživel. Njegovi izleti so vedno dobro obiskani. V posebno zadovoljstvo mu je organizacija izletov v italijanske Dolomite, kamor več kot 25 let zapored vodi domače člane društva kot tudi člane drugih PD.

Ivan je praporščak Planinskega društva Slovenj Gradec in se z veseljem in ponosom udeležuje vseh slavnostnih prireditev.

Še kako pa je dobrodošla Ivanova pomoč pri oskrbovanju planinske koč, ki je v lasti PD. Vedno je pripravljen pomagati pri katerem koli opravilu na koči, pa naj bo to priprava drv za zimo ali kar koli drugega.

BORIS PERVANJA

Planinsko društvo Jesenice

Vse se je začelo v rani mladosti, tam nekje konec šestdesetih, v mestu železarstva, ki si je našlo prostor na prepihu Gornjesavske doline, obdanem s hribi. Prav tem hribom se je zapisal Boris Pervanja. Pa je šel, kot so rekli, v hribe, korak za korakom. Pot je bila vedno zahtevnejša, pripeljala ga je med jeseniške alpiniste in gorske reševalce. Kot alpinist je nanizal kar nekaj uspehov v stenah in na smučeh. Pri gorskih reševalcih se je uveljavil kot letalec reševalec.

Kljub višjim in zahtevnejšim ciljem je ostal zvest osnovam planinstva. Vedno je našel in še vedno najde čas za delo, ki je koristno, bodisi na planinskih postojankah bodisi na planinskih poteh. Boris je nepogrešljiv, če se na društvu kaj podira ali pa, če se kaj novega gradi. Poklic mu je narekoval, da ne sme biti nič prepuščeno naključju, temveč mora biti vse na pravem mestu, od tega tudi ne odstopa. Ima pa še eno posebnost, nikoli se ne postavlja v ospredje, rad je v družbi, ki ga sprejema takšnega, kakršen je, in deli zamisli in ideje za vse tisto, kar koristi planinstvu. Njegovo delo in strokovnost še vedno pripomoreta k reševanju nalog za boljši uspeh društva.

STANE SOVA

Planinsko društvo Križe

Stane Sova je bil dolga leta član PD Tržič, zdaj pa je član PD Križe. Njegovo delo je zaznamovalo obe društvi. Ima zasluge za razvoj množičnega planinstva, zasluge pri širjenju planinske ideje, še posebej pri delu v zvezi z varnostjo v gorah. Številne aktivnosti je izvedel na področju dela z mladimi in prav s temami o varnosti v gorah.

V PD je že tretji mandat član nadzornega odbora. V okviru društvenih dejavnosti sodeluje v mladinskem odseku, kjer prenaša znanje o gorah, predvsem z vidika varnosti. Udeležuje se tudi aktivnosti markacistov pri urejanju planinskih poti, za katere skrbi društvo, in vedno priskoči na pomoč ob društvenih prireditvah.

Stane je tudi aktiven član društva GRS Tržič, in sicer od leta 1980. V tem okviru je bil 16 let vodnik reševalnega psa za reševanje izpod snežnih plazov. V tej organizaciji je bil tudi blagajnik in gospodar koč GRS na Šiji.

FRANCI MARŠNJAK

Planinsko društvo Velenje

Franci Maršnjak se je pridružil sekciji Premogovnika Velenje, ki je bila ustanovljena 1987, le leto pozneje. Leta 1997 se je preko premogovniške pohodniške skupine prijavil na tečaj za vodnike.

V času drugega in tretjega mandata predsednikovanja Jožeta Melanška je bil podpredsednik PD Velenje. V tistem obdobju je v društvu delovala ekipa zanesenjakov, ki je pripravila planinsko šolo za odrasle in Franci je sodeloval pri vseh 15 izvedbah. Mnogo članov društva so naučili izdelave vozlov, obleči samovarovalni pas, branja zemljevidov itd. Opravil je tudi izpit za gorskega stražarja, morda prav zato, ker ga jezi, ko vidi štirikolesnike na travnikih in v gozdovih, kako uničujejo naravo in povzročajo hrup. Prav zaradi tega podpira Naravovarstveno zvezo Smrekovec, ki se bori proti takšnemu uničevanju narave.

Franci je vedno rad hodil v naravo z mladimi, kar pravzaprav še vedno dela. Pomaga v vrtcih, kjer mentorice za starejšo skupino otrok pripravljajo pohode po okolici doline. Pred desetimi leti so upokojenci Premogovnika Velenje ustanovili pohodniško skupino, v kateri je seveda tudi Franci.

Še ena ljubezen ga je popolnoma prevzela – ljubezen do fotografije, predvsem rad fotografira planinske živali in cvetje. V fotografskem šotoru, skrit pred zunanjim svetom, opazuje samotna planinska pobočja in vse to potem v obliki fotografij predstavi širši javnosti.

MIROSLAV JEGRIŠNIK

Planinsko društvo Polzela

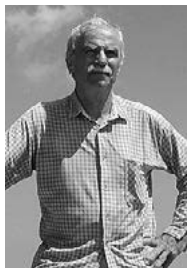
Miroslav Jegrišnik je leta 1990 postal član planinskega društva in takoj prevzel evidenčno vodenje društvene akcije Štirje letni časi. Kmalu je opravil vodniški izpit in je zdaj vodnik kategorij A, B in D. Sodeluje na planinskih taborih kot soorganizator, vodnik in tehnični vodja tabora. Veliko časa posveča Planinskemu domu na Gori Oljki, da vse teče tako kot mora. Od leta 2017 je predsednik Planinskega društva Polzela.

Miro ima še eno ljubezen, planinsko orientacijo. Je organizator in vodja orientacijskih tekmovanj. Z ekipo je bil štirikrat državni in enkrat balkanski prvak.

S sodelavci vodi vrtčevske otroke in tudi malo starejše otroke, ki že obiskujejo osnovno šolo. Vodi njihove pohode in izlete v bližnjo in daljno okolico. Organizira predavanja in delavnice za mladino, jih uči in pripravlja za tekmovanja in z njimi dosegajo odlične rezultate.

Vsako leto organizira in vodi izvedbo akcije Tek na Goro Oljko, ki šteje za štajersko-koroški pokal.

NIKOLA GUID

Planinsko društvo Ruše

Nikola Guid se je v planinsko organizacijo vključil leta 1966 v Ljubljani, ob selitvi se je pridružil planincem PD Tam Maribor, pozneje je bil član PD Maribor Matica, od leta 2006 pa je član PD Ruše. Registriran vodnik je postal leta 1980. V svoji planinski karieri je bil med drugim načelnik vodniškega odseka pri PD Maribor Matica, pri PZS je v okviru Komisije za planinske poti kar dvanajst let predsedoval Odboru za planinske obhodbice (2003–2015). Nekaj let je bil aktivni član gorske straže.

Kot član vodniškega odseka PD Ruše je v letu 2011 ob 110-letnici društva pripravil in izpeljal jubilejno akcijo osvojitve 110 slovenskih planinskih vrhov, ki je imela dnevnik in značko. Udeležili so se je planinci iz vse Slovenije, Hrvaške in tudi iz Srbije.

Nikola pa ni samo pohodnik, ampak tudi avtor planinske literature. Poleg člankov v Planinskem vestniku je avtor knjige Planinske obhodbice in pohodi, izdane pri Planinski založbi leta 2008, ter vodnika in monografije Obhodbice na Slovenskem, izdane pri založbi Aostar leta 2021.

SPOMINSKA PLAKETA

75 LET

FRANC JANEŽ

Planinsko društvo Kočevje

Franc Janež, oziroma Franci, kot ga kličejo prijatelji, je dolgoletni član PD Kočevje. Že od vstopa v društvo je bil zelo dejaven pri organizaciji in delovanju društva. Leta 2004 je bil izvoljen za predsednika društva, ki ga je vodil vse do leta 2016. Tako je društvo z izredno veliko podmladka predal mlajšemu kolegu, sam pa je postal predsednik nadzornega odbora, kar je še danes.

V letih Francijevega predsedovanja je društvo odlično delovalo, največji napredek in uspeh je bil dosežen v mladinski sekciji, ki ima zelo številčen podmladek. V vsem tem času je bilo opravljenega veliko dela na Koči pri Jelenovem studencu, na novo so bile markirane ali obnovljene planinske poti, skratka društvo je postalo zelo dejavno in tudi priljubljeno v Kočevju in okolici.

Franci je deloval oziroma še vedno deluje kot markacist in zgledno skrbi za odsek Kočevske planinske poti. S svojim predanim delom, planinsko držo in širokim pozitivnim pogledom na vse dejavnosti planinstva je globoko zaznamoval delovanje PD Kočevje doma v Kočevju in na širšem območju MDO PD Dolenjske in Bele krajine.

PRIZNANJE VODSTVA PZS ZA POSEBNE DOSEŽKE *Zlati častni znak PZS*

GREGOR MILČINSKI, direktor podjetja Sinergise

Gregor Milčinski je kot direktor podjetja Sinergise, d. o. o., leta 2013 omogočil, da je Planinska zveza Slovenije na njihov sistem Geopedia prenesla podatke o vseh planinskih poteh v Sloveniji in ga pri njih brezplačno vzdrževala in nadgrajevala vse do leta 2020. Podatki, zbrani in urejeni v Geopedii, so postali eden od pomembnih virov informacij za planince. Na podlagi zbranih izkušenj med uporabo Geopedie smo na PZS lahko leta 2019 pripravili projektno nalogo za razvoj sodobnega informacijskega sistema o planinskih poteh, ki je danes v javnosti znan pod imenom maPZS. Gregor Milčinski je v vseh teh letih pogosto sam brezplačno dograjeval sistem Geopedia glede na potrebe PZS. Prisluhnil je našim željam, predlagal rešitve in jih najpogosteje tudi sam izdelal. Kako izredno koristne in hitre so bile, smo lahko spoznali pozneje, ko izvedba podobnih rešitev pri komercialnem izvajalcu traja bistveno dlje in zahteva bistveno več sredstev. Gregor je tudi sicer aktiven športnik in ga lahko srečamo v gorah pri izvajanju različnih dejavnosti. Čeprav ni neposredno ali formalno vpet v strukturo planinskih društev ali Planinske zveze Slovenije, si je zaslužil priznanje s svojim večletnim prizadevnim in visoko strokovnim delovanjem.

Planinska zveza Slovenije podeljuje Zlati častni znak Gregorju Milčinskemu za velik prispevek pri razvoju in delovanju informacijske tehnologije planinskih poti.

PRIZNANJE VODSTVA PZS ZA POSEBNE DOSEŽKE *Zlati častni znak PZS*

GORAZD HREN

Društvo Šaleški alpinistični odsek Velenje

Gorazd Hren je kot tekmovalec v športnem plezanju prve izkušnje dobival na tekmah državnega prvenstva pred več kot petnajst leti. Po končani tekmovalni karieri se je takoj lotil vzgoje mladih plezalcev v svojem matičnem klubu v Velenju, pozneje pa je svoje delo razširil še na klub v Mariboru. Leta 2008 je uspešno opravil izpit za trenerja športnega plezanja in vse bolj deloval tudi na državni ravni.

Pod njegovim okriljem se je v teh klubih oblikoval zelo uspešen krog mladih tekmovalcev, ki so vse pogostejše posegali po najvišjih mestih na tekmovanjih državnega prvenstva. Resno delo je seveda prinašalo tudi odlične rezultate na mednarodnih tekmovanjih. Izmed tekmovalcev, za katero je skrbel kot trener, je potrebno posebej omeniti Janjo Garnbret. Večkratna svetovna mladinska prvakinja je po vstopu v člansko konkurenco naredila pravo malo revolucijo. Pod budnim očesom trenerja je tako postala večkratna svetovna prvakinja in zmagovalka svetovnih pokalov. Tudi njena zlata kolajna na olimpijskih igrah letos v Tokiu je na nek način rezultat dobrega treninga v njenih začetkih.

Gorazd Hren je na državni ravni najprej sodeloval v ekipi trenerjev mladinske reprezentance, leta 2016 pa je prevzel krmilo članske reprezentance, katero vodi še danes. Pod njegovim vodstvom je ekipa v pokalu narodov svetovnega pokala leta 2017 osvojila prvo mesto v težavnosti in drugo v balvanih, leta 2018 tretje mesto v težavnosti in drugo v balvanih, leta 2019 drugo mesto v težavnosti in balvanih, ker leta 2021 prvo mesto v težavnosti in drugo v balvanih.

Planinska zveza Slovenije podeljuje Zlati častni znak Gorazdu Hrenu za izredno dobro opravljeno trenersko delo na področju športnega plezanja. Slovenija je z izjemnimi rezultati postala ena izmed vodilnih držav v športnem plezanju na svetu.

PRIZNANJE VODSTVA PZS ZA POSEBNE DOSEŽKE *Pohvala PZS*

JURE TIČAR

Jure Tičar se je rodil leta 1987 v Brežicah. Po končani OŠ v Podbočju se je vpisal na Gimnazijo Brežice, kjer je leta 2006 maturiral. Istega leta se je vpisal na enopredmetni študij Geografije na Filozofski fakulteti Univerze v Ljubljani, znanje je dopolnil z Erazmus študijsko prakso na Univerzi v Nici. Študij je uspešno sklenil z diplomskim delom Geomorfološke značilnosti zatrepnih dolin v Sloveniji in Franciji.

Nadalje je pri Založbi Mladinska knjiga sodeloval kot sourednik pri projektu Atlas Slovenije za osnovne in srednje šole. V letih 2014 in 2015 je bil zaposlen na Regionalni razvojni agenciji Posavje. Leta 2015 se je v okviru ARRS programa raziskovalnega usposabljanja mladih raziskovalcev zaposlil na Geografskem inštitutu Antona Melika ZRC SAZU in vpisal doktorski študij Geografije na Fakulteti za humanistične študije Univerze na Primorskem in pridobil naziv asistenta. Doktoriral je z naslovom doktorskega dela: *Onesnaženost kraških jam v izbranih slovenskih pokrajinah: preučitev vplivnih prostorskih dejavnikov ter načrt prednostne sanacije*.

Kraške jame so v Sloveniji naravne vrednote državnega pomena in so v lasti države ter zavarovane z zakonom o varstvu podzemnih jam. V preteklosti so bile jame zaradi neorganiziranega komunalnega odvoza uporabljene kot priročen kraj za odlaganje odpadkov. Doktorska naloga se osredotoča na onesnaženost jam po celotni državi. Raziskava odgovarja na vprašanja: kakšna je razširjenost onesnaženosti jam v Sloveniji ter kakšna je povezanost med onesnaženostjo jam in vplivnimi prostorskimi dejavniki. Izdelan je bil tudi model za prednostno sanacijo onesnaženih jam, ki odločevalcem omogoča sistematično reševanje najtežjih obremenitev okolja zaradi odlagališč odpadkov v kraških jamah.

Jure Tičar je jamar, jamarski reševalec in inštruktor jamarstva. Od leta 2013 je član predsedstva Jamarske zveze Slovenije in vodja službe za varstvo jam. Je namestnik vodje Jamarske reševalne službe RC Novo mesto, član enote za hitro posredovanje SI-CAVESAR v Mehanizmu civilne zaščite Evropske unije, ter namestnik vodje Izobraževalne službe pri Jamarski zvezi Slovenije. Poleg tega je odgovorni urednik revije Naše jame ter član uredniških odborov revij Acta geographica Slovenica, Geografski vestnik in Jamar. Sodeluje tudi pri pripravi simpozijev Naravne nesreče v Sloveniji, GIS v Sloveniji in Slovenski regionalni dnevi.

Planinska zveza Slovenije izreka Pohvalo Juretu Tičarju za doktorsko nalogo z naslovom *Onesnaženost kraških jam v izbranih slovenskih pokrajinah: preučitev vplivnih prostorskih dejavnikov ter načrt prednostne sanacije*

PLANINSKO DRUŠTVO MEDVODE

»Da, planine! Vedno tako lepe in vabljive! Naj jih beli sneg, naj cveto v pomladnem zelenju, naj se žgo v soncu vročega poletja, naj žare v rdečerjavem odmiranju jeseni – vedno so lepe, vedno veličastne, vedno nas kličejo v goste«. Koliko poti smo prehodili skupaj, koliko doživetij se nam je nabralo v knjigi spominov. Srečevali smo se na izletih, v pečeh skalnih previsov, po planšarijah, med murkami in planikami, v šumečih gozdovih. Zbirali smo se večer za večerom, pri enem in zopet pri drugem navdušencu, vse bolj odločeni, da uresničimo kipeče zamisli.

In tako je dozorela misel, želja, da ustanovimo lastno društvo. Spodbujali so nas stari znanci, ki so bili včlanjeni v planinska društva v Ljubljani, Kranju in drugod. Skupaj smo se odločili in leta 1948 ustanovili svoje društvo. Tako je ustanovni občni zbor uresničil naše želje, ki so tlele že pred drugo svetovno vojno. Medvode so bile že takrat priljubljene med pohodniki. Vrhovi Jeterbenk, Grmada, Tošč, Osolnik, Smlednik, Šmarna gora in mnogi drugi so nudili popotniku prekrasen razgled.

Vsak začetek je težak. Tudi novoustanovljenemu društvu ni bilo z rožicami postlano. Toda bili smo mladi, prav nič nas ni moglo ustaviti. Od prvih 63 članov nas je bilo v nekaj letih že čez 500, število članstva je neprenehoma naraščalo in leta 1980 doseglo številko 968. Danes se je število članov ustalilo pri 300.

Nismo se zapirali v občinske meje. Iz naših vrst sta nastali Planinski društvi Blagajana in Šmarna gora. Povezani smo v Meddruštveni odbor PD Ljubljana, zbirali smo prispevke za obnovo Kredarice, Erjavčeve koče na Vršiču, Koče na Kriški gori, Koče pri Krnskih jezerih in drugih.

Že ob ustanovitvi smo se dogovorili, da bi imeli svoj planinski dom. Z nakupom zemljišča na Golem Brdu smo dobili staro nemško karavlo, ki smo jo temeljito obnovili. V letu in pol je bil dom odprt. Poimenovali smo ga po alpinistu Slavku Čarmanu, študentu kemične tehnologije, ki je bil leta 1942 ustreljen kot talec v Begunjah. Danes dom nima več prave planinske domačnosti, ker je preblizu prestolnice in pohodniško manj zanimiv. To je zdaj daleč znana domača gostilna in priljubljen cilj za vse tiste, ki si želijo dobro postrežbo in kakovostno uslugo. Dolga leta smo bili upravitelji Doma v Tamarju, ki smo ga na žalost izgubili zaradi denacionalizacije.

Pri vsakem delu sta dejavnost in uspeh odvisna od ljudi in njihove usposobljenosti. Temu vprašanju je v društvu namenjena vsestranska skrb. Že na začetku smo na različne oblike izobraževanja pošiljali večje število članov.

Organizirali smo planinske šole, izobraževali markaciste, varuhe narave, jamarje, alpiniste in vodnike. Zanimanje za izobraževanje v zadnjih letih upada, tako da se danes usposablja samo še vodniki in markacisti.

Društvo se je v najbolj cvetočem obdobju ponašalo s tem, da v njegovem okviru delujejo vse dejavnosti, ki so značilne za planinstvo. Poleg organizacije izletov, gospodarjenja z domovi, varovanja narave, dela z mladimi, nadelave, popravila in markiranja poti smo imeli še alpinistični in jamarski odsek. Danes zadnjih dveh ni več, pa tudi delo z mladimi je zastalo – čeprav nam za delo z njimi ni bilo škoda ne časa ne denarja. Krožki v šolah so zamrli, ker ni interesa med učitelji, mladim pa je med članstvom komaj za vzorec. Iz mladih planincev je davno tega zrastle tudi močan rod alpinistov, ki je preplezal najtežje plezalne smeri domačih in tujih vrhov. Večina alpinistov je zaradi nesoglasij o financiranju odšlo v druga društva, mi pa smo ostali brez alpinističnega odseka. Polhograjsko hribovje skriva v grapah, vrtačah in obširnih gozdovih veliko podzemnih skrivnosti. Da bi te lepote odkrili, je bila ustanovljena jamarska sekcija, katere člani so raziskovali podzemni svet po vsej Sloveniji. Zanimanje je med mladimi počasi kopnelo, ni bilo več volje za vodenje in tako je delo počasi zamrlo. Ko je imelo društvo v upravljanju tudi Dom v Tamarju, smo vzdrževali več kot 100 km planinskih poti v visokogorju in v Polhograjskih Dolomitih. Naše so bile poti nad Tamarjem od Slemenove špice do Jalovca, Kotovega sedla, Srednje in Visoke Ponce in Planice. Danes vzdržujemo 50 km poti v Polhograjskih Dolomitih. Nekaj markacistom pomagajo številni drugi člani, njihovo delo pa je deležno mnogih pohval, saj so te poti zares vzorno vzdrževane.

Društvo ima danes devet vodnikov za vodenje po najrazličnejših poteh. Izleti so razdeljeni v dve kategoriji. Za zahtevnejše ture skrbi izletniški odsek, za starejše pohodnike pa seniorska sekcija. Letno izpeljemo okrog 30 izletov v domače in tuje hribe. Za izlet v Polhograjske Dolomite se odločajo tudi druga društva, mi pa jim na njihovo željo zagotovimo vodnike, ki vedo povedati veliko več, kot piše v knjigah. Na našo obhodnico »Po kurirskih poteh Dolomitov«, ki je dolga 25 km, prihajajo planinci iz cele Slovenije in tudi iz tujine.

Pridite tudi vi, ne bo vam žal!

Člani in vodstvo Planinskega društva Medvode smo počaščeni, da je letošnja podelitev najvišjih priznanj PZS v Medvodah. Izrekamo priskrbo dobrodošlico vsem udeležencem prireditve, prejemnikom priznanj pa iskreno čestitamo.

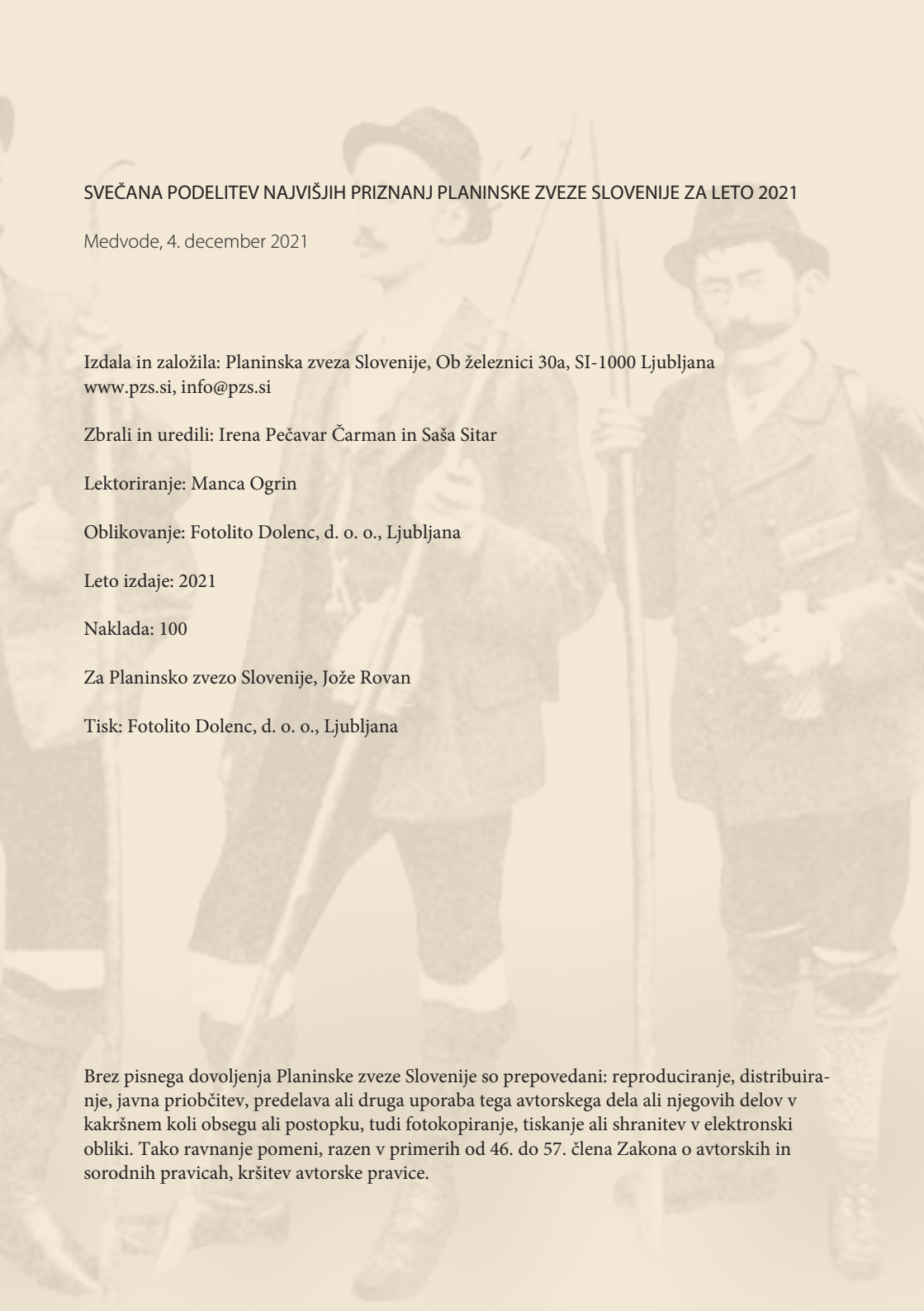
OBČINA MEDVODE

Medvode z okolico so bile naseljene že zelo zgodaj, o čemer pričajo najdbe iz prazgodovinskih gradišč na Smledniškem hribu in v Polhograjskih Dolomitih ter ostanki rimske naselbine in grobov v Medvodah. Z Mednskega hriba je lep razgled na medvoško kotlino, kot tudi proti Ljubljani. To so ugotovili in izkoristili že v 12. stoletju tudi graščaki z Jeterbenka, saj so si vrh izbrali kot strateško točko za nadzor prometa pod hribom.

Večji pomen so Medvode začele dobivati ob koncu 15. stoletja, ko je cesar dovolil Kranju, Radovljici in Tržiču zgraditi mostove in pobirati mostnino. V 19. stoletju so v Medvodah pobirali mitnino, dobili pa so še železniško postajo, pošto in hranilnico. S tem so bili postavljeni temelji za začetek industrije, ki se je pridružila obratom papirnice v Goričanah, imela pa je mnogo starejšo tradicijo. Pred prvo svetovno vojno je bila v Medvodah ustanovljena tovarna olja, med obema vojnama pa še tekstilna in mizarska tovarna, ki so skupaj z Donitom, ki je nastal po drugi svetovni vojni, predstavljali ogrodje industrije. Večina prebivalstva se je vse do sredine prejšnjega stoletja preživljala s kmetijstvom, gozdarstvom in čebelarstvom. Nekateri v Medvodah in Polhograjskih Dolomitih so se že v začetku dvajsetega stoletja preizkusili s turizmom. Omeniti velja tudi rudnik svinca in živega srebra v Knapovžah v dolini Ločnice, ki je deloval še po drugi svetovni vojni.

Občina Medvode danes meji na Mestno občino Ljubljana in je od slovenskega glavnega mesta oddaljena 12 km, leži na nadmorski višini 316 m. Bližji mesti sta Škofja Loka in Kranj. Središče občine je ob sotočju rek Save in Sore ter ob stičišču cest, ki vodijo proti Ljubljani, Gorenjski in mednarodnemu letališču Jožeta Pučnika na Brniku. Na površini 78,5 km² v 31 naseljih živi dobrih 16.500 prebivalcev, ki zaradi zaposlitve ali šolanja migrirajo v okoliška mesta. Območje občine je gosto posejano tako s spomeniki naravne kot kulturne dediščine. Kar štiristo jih je. Omeniti velja krajinski park Polhograjski Dolomiti, oazo hribovske ekološke raznolikosti v prostoru med Škofjo Loko in Ljubljano, obrežja rek in potokov ter topli vrelec Straža v Pirničah. Tudi reka Sora je nekoč privabljala številne kopalce.

Občina Medvode pa ni privlačna zgolj zaradi svoje pestre zgodovine in zanimive geografske lege, temveč tudi po znamenitih osebnostih, ki so se rodile v teh krajih. Omenimo Jakoba Aljaža, organizatorja planinstva, skladatelja, zbiralca ljudskih pesmi in duhovnika, ki se je rodil v Zavrhu pod Šmarno goro. Hribovit svet z ravnino, po kateri sta se razlili reki Sava z umetnim jezerom in Sora, ki proti sotočju drvi iz Dolomitov, ponuja raznolik prostor živalim in rastlinam. Ta razgibanost nudi tukajšnjim prebivalcem in obiskovalcem mnogo možnosti preživljanja prostega časa. Pozimi tek na smučeh in sankanje, poleti kopanje v rekah, rafting in ribolov, prav v vsakem letnem času pa vabijo Polhograjsko hribovje, Šmarna gora, Zbiljsko jezero in Stari grad Smlednik, da se po njih in ob njih sprehodite ter si privoščite zasluženi oddih.

SVEČANA PODELITEV NAJVIŠJIH PRIZNANJ PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE ZA LETO 2021

Medvode, 4. december 2021

Izdala in založila: Planinska zveza Slovenije, Ob železnici 30a, SI-1000 Ljubljana
www.pzs.si, info@pzs.si

Zbrali in uredili: Irena Pečavar Čarman in Saša Sitar

Lektoriranje: Manca Ogrin

Oblikovanje: Fotolito Dolenc, d. o. o., Ljubljana

Leto izdaje: 2021

Naklada: 100

Za Planinsko zvezo Slovenije, Jože Rován

Tisk: Fotolito Dolenc, d. o. o., Ljubljana

Brez pisnega dovoljenja Planinske zveze Slovenije so prepovedani: reproduciranje, distribuiranje, javna priobčitev, predelava ali druga uporaba tega avtorskega dela ali njegovih delov v kakršnem koli obsegu ali postopku, tudi fotokopiranje, tiskanje ali shranitev v elektronski obliki. Tako ravnanje pomeni, razen v primerih od 46. do 57. člena Zakona o avtorskih in sorodnih pravicah, kršitev avtorske pravice.

Organizatorji prireditve:

OBČINA
MEDVODE

